

Sosiaali- ja terveysministeriö

STM:n lausuntopyyntö 27.2.2026

Valtiovarainministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi lääkärin ilmoitusvelvollisuutta koskevan sääntelyn muuttamisesta

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriön lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi lääkärin ilmoitusvelvollisuutta koskevan sääntelyn muuttamisesta. Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettaviksi työsuojelun valvonnasta ja työpaikan työsuojeluyhteistoiminnasta annettua lakia sekä sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annettua lakia.

Muutettava sääntely koskee lääkärin velvollisuutta ilmoittaa potilaalla epäilemästään ammattitaudista tai muusta työperäisestä sairaudesta. Tällä hetkellä lääkäri tekee ilmoituksen työsuojeluviranomaiselle, joka toimittaa ilmoituksen Työterveyslaitokselle. Terveys- ja terveydenhuollon tietojärjestelmien kehityksen myötä ilmoittaminen työsuojeluviranomaiselle ja Työterveyslaitokselle voidaan jatkossa tehdä samanaikaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä annetussa laissa (703/2023) tarkoitetun kysely- ja välityspalvelun kautta. Muutoksella tehostetaan eri toimijoiden välistä tiedonkulkua sekä tavoitellaan ilmoitusmäärien lisääntymistä, mikä voisi osaltaan parantaa työolosuhteita.

Valtiovarainministeriö pitää esitysluonnoksessa esitettyä ilmoitusmenettelyn sujuvoittamista kannatettavana. Tällä hetkellä ilmoituksia jää tekemättä ja lääkäreillä ei ole riittävästi tietoa lakisääteisestä ilmoitusvelvollisuudesta. Ilmoitusmäärien lisääntymisestä kertyvä tieto työolosuhteista olisi tärkeää sekä yksittäisten työpaikkojen työolosuhteiden korjaamiseksi että työsuojelutoimenpiteiden kohdentamiseksi. Tietojärjestelmien muutoksista seuraisi kustannuksia osalle terveydenhuollon palveluntuottajista, mikäli palveluntuottaja ei ole vielä ottanut käyttöön edellä mainittua kysely- ja välityspalvelua käyttöönsä. Työsuojeluviranomainen ja Työterveyslaitos pystyvät toteuttamaan tarvittavat tietojärjestelmämuutokset toimintamenoihin tarkoitettujen määrärahojen puitteissa, eikä lisärahoitukselle ole tarvetta.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan myös lääkärin ilmoitusvelvollisuuden rajaamista jatkossa vain ammattitauteihin. Lääkäriellä säilyisi kuitenkin edelleen oikeus ilmoittaa muistakin työperäisistä sairauksista. Valtiovarainministeriö pitää rajausta perusteltuna, samoin kuin muitakin ilmoitusvelvollisuutta ja sen sisältöä koskevia tarkennuksia.

Lääkärin ilmoitusvelvollisuuteen ehdotettavia muutoksia on luonnoksessa käsitelty hyvin myös perustuslain 8 §:ssä tarkoitetun rikosoikeudellisen laillisuusperiaatteen näkökulmasta. Lääkärin oikeusturvan ja aseman kannalta esitetyt muutokset ovat myönteisiä, koska sääntelystä tulisi aiempaa täsmällisempää ja selkeämpää. Valtiovarainministeriö haluaa kiinnittää erityistä huomiota siihen, että

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 28
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

muutosten myötä lääkäreiden tietoisuutta ilmoitusvelvollisuudesta ja sen laiminlyöntiin liittyvästä rikosoikeudellisesta vastuusta on lisättävä riittävän viestinnän ja koulutuksen avulla.

Finanssineuvos, yksikön päällikkö,
osastopäällikön sijainen

Katju Holkeri

Neuvotteleva virkamies

Päivi Lanttola

VN/29443/2025-VM-12

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: